

Osnova hry:

1. dějství: Adamův úvodní monolog, jeho zmražení a rozmražení
- postavy: Adam, Eva, Cyril, Správci, šotci a přemnozí efektové

intermezzo se Správci

2. dějství: Adam knihovníkem
- postavy: Adam, Eva, občanka a občané, šotci & př. efekt.

intermezzo se Správci

3. dějství: Adam vychovatelem
- postavy: Adam, Cyril, děti, šotci & př. efekt.

intermezzo se Správci

4. dějství: Adam hlídačem
- postavy: Adam, Eva, Cyril, Hegelián, štamgasti, šotci & př. efekt.

intermezzo se Správci

5. dějství: Adam v blázinci
- postavy: Adam, Eva, Cyril, Strážce, Bohuslav, blázni, šotci & př. efekt.

intermezzo s Adamem na útěku

6. dějství: Adam konfrontuje Správce
- postavy: Adam, Eva, Cyril, Bohuslav, Správci, šotci & př. efekt.

1. dějství

V prvním dějství je představena postava Adama. Ve svém úvodním monologu vystihne svůj úmysl nechat se zmrazit a zachránit se tak před soudobým světem, kterým pohrdá. Pro Adamovo „zmražení“ je třeba vytvořit efekt jeho posunu napříč časem, který si nejlépe dovedou vizualizovat snad ti, kteří viděli film Stroj času. Jednoduše řečeno, kompars bude pobíhat kolem a budit dojem, že se hrozně rychle stalo spoustu věcí.

Poté se představí Správci ve své roli hlavních antagonistů, věčně konstatují svůj úmysl probrat Adama a vyjádří pochybnost o tom, že se svým naplněným snem bude spokojený.

Po nich se objeví Eva s Cyrilem, Cyril už od počátku musí vyjavit své antipatie k Adamovi, Eva naopak své sympatie. Po Adamově rozmražení je uveden do nové reality, z níž je nyní vrcholně nadšen. Zároveň se však ukáží první známky Adamovi nepřizpůsobivosti, když je poněkud v kontrastu k její obvykle mírné a soucitné povaze Evou několikrát impulzivně zfackován za výroky, jež jsou v obci nepřipustné (to je opakující se motiv, jedná se zejména o tautologie či nepromyšlené výpovědi).

Adam vyjádří svou spokojenost, je Cyrilem odveden, aby byl zapracován do procesu; první dějství končí.

Postavy:

Adam

Eva

Cyril

Správci

Šotci a přemnozí efektové

1. intermezzo

Cyril přichází do komnat Správců (jež jsou při těchto příležitostech vždy nachytáni při nějaké absurdní činnosti), uklání se jim (při každé konfrontaci je nabubřele tituluje jinak, zde např. Transcendující Jsoucnovstva), informuje je o průběhu jejich plánu, opět vyjádří své antipatie vůči Adamovi. Správci svolí, aby byla Adamovi přiřazena nějaká funkce, tedy zaměstnání.

2. dějství

Druhé dějství se odehrává v ulicích obce, v nichž bude Adam vykonávat funkci literárního redistributora, tedy jakéhosi knihovníka. Do tohoto úřadu jej uvede Eva, nyní ve funkci jeho osobního průvodce. Vysvětlí mu, co by měl dělat – kromě toho, že by měl nepřeborné publikace číst, by se v nich hlavně měl vyznat a roztřídit je do systému, což je třeba popsat jako práci neuvěřitelným způsobem překombinovanou. Adam ale nechce Evu zklamat, proto se i přes těžko skrývanou paniku stále tváří zasvěceně. V tento moment Adama víceméně opustí jeho nadšení a přichází zděšení, které se v dalším průběhu hry změní postupně v rozpaky, depresi, zoufalství, nakonec ve vzdor.

Předtím, než Eva opustí Adama, je třeba akcentovat jeho rostoucí citový interes. Rozpačitý dialog mezi Adamem a Evou by měl vyjádřit jeho zájem o hlubší seznámení, ovšem další nevhodnou poznámkou je tento pokud překažen (např. slovy „děkuji za všechno“ Za co všechno?) a Adam nedostane nařadeno jen kvůli sloupci knih, které mu Eva stihla naskládat do rukou, když mu vysvětlovala obsah jeho práce. Eva odchází.

Adam stojí sám u stolu s knihami a snaží se vymyslet, co dělat. Pročítá návody, přeskládává knihy, neví, co s nimi. Kolem něj občas někdo projde, nějaké knihy mu donese, nějaké vezme, vytvářeje tak čím dál tím větší chaos.

Za Adamem dojde občanka domáhající se knih, lehce s Adamem koketuje, snaží se s ním vést rozhovor o literatuře. Adam se snaží držet krok, ale brzy se ztratí. Tento rozhovor může opět skončit nevhodnou poznámkou, za niž dostane Adam další facku. Následuje průběžné střídání několika dalších občanů, jež Adama úkolují, průběžně se střídají, něco chtějí a něčeho se domáhají, nespokojení se vracejí, nakonec se na zahlceného Adama vrhnou všichni najednou i s šotky, Adam začne křičet a druhé dějství končí.

Postavy:

Adam

Eva

Občanka

jiní občané (záleží na zdrojích, čím více, tím lépe)

Šotci a přemnozí efektové

2. intermezzo

Cyril přichází za Správci, jež jsou nyní přistiženi, řekněme, u skákání přes švihadlo a čtení komiksu s nohama na stole, vysvětluje jim, že Adam práci nezvládl a nyní visí na sloupu v zahradách peripatetiků a brečí. Žádá Správce o povolení jej zastřelit. Správci to však okomentují jako předpokládaný kulturní šok a vysvětlí, že chyba byla na straně špatného výběru funkce. Brilantním úsudkem odvodí, že nejméně intelektově nadaný občan sám musí pracovat s nejméně intelektově nadanými a nechají jej přeřadit do mateřské školky, kde má pracovat jako vychovatel. Cyrila pověří, ať na něj dohlédne osobně.

3. dějství

Adam je Cyrilem přiveden do školky, kde na nějž již čekají děti. Cyril Adamovi vysvětlí, jak moc je mu proti srsti, aby on, strážce obce, tedy jeden z těch nejlepších občanů, dohlížel na někoho, jak dohlíží na děti. Návist mezi nimi zde graduje. Dále si Cyril sedne opodál a nevraživě sleduje dění, občas ironicky glosuje.

Děti, které Adam hlídá, jsou stádem arogantních, přemoudřelých, filosoficky geniálních spratků. Adamova prvotní snaha chovat se k nim jak ke skutečným dětem, ihned ztroskotává. V mnoha ohledech – když se pokouší vyprávět jim pohádku, kterou začíná slovy „bylo nebylo“, vyslouží si pochopitelně pohlavek, přímo od dítěte. Četba literatury, která by se dětem líbila (tedy z jejich „oblíbené knížky“ - ideálně nějaký Kant nebo Hegel) zase frustruje Adama. Následná diskuze o četbě mu přinese výsměch. Během hry na Platóna (v níž je tradiční platónské schéma poněkud obráceno) si děti z Adama nadále dělají legraci, což nakonec nevydrží, vybuchne a po velmi neúčinném hysterickém výstupu jej Cyril odvedl pryč, čímž dějství končí.

Postavy:

Adam

Cyril

Děti (podle zdrojů, nejlépe čtyři až pět)

Šotci a přemnozí efektové

3. intermezzo

Cyril jde žalovat správčům (jeden nafukuje balónky a pouští je po místnosti, druhý si žehlí šerpu), vysvětlí jim, že Adam je zcela neschopen práce s dětmi a že touží být přeřazen. Správci usuzují, že jediná pozice, vhodná pro Adama, je ta, u níž je jistota, že ji bude vykonávat dobře, dána už pouze tím, že ji bude vykonávat. Rozhodnou se mu dát za úkol hlídat, zdali Slunce cestuje po obloze od východu na západ (nebo něco obdobného, co se sice bude dít pořád, ale *nemuselo by*).

4. dějství

Čtvrté dějství se odehrává před filosofickou putykou a v ní. Nešťastný Adam sedí zhrouceně na jedné straně scény, občas se podívá do Slunce a udělá si velmi nenadšeně poznámku do notesu. U stolu na druhé straně scény sedí hospodští štamgasti, momentálně mají štronzo.

Adama potká Eva, přišla se podívat, jak postupuje. Adam jí vysvětlí, že se cítí jako úplný osel a že tenhle svět vůbec není takový, jaký si ho představoval. Vypráví jí svou vlastní vizi, naráží na to, že svět filosofie je bezcitný a chladný, což dále vede k rozvíjení tématu lidských emocí, při čemž už je zcela patrný Adamův zájem o Evu. Eva jej ale nechápe a raději odchází.

Frustrovaný Adam rezignuje na svou práci a přejde ke stolu na druhé straně, kde se pokusí zapojit do konverzace a utopit u toho svůj žal v alkoholu. Alkohol je ale, jak se dozvídá, neznámý pojem, a po konverzační stránce nedopadne o moc lépe. Tento rozhovor by měl být koncipován jako filosofická verze tradičního hospodského hovoru, jen místo fotbalových klubů jsou předepírány kluby diskusní, ženy jsou oceňovány pro své kvality rétorické, etc. Přítomní si utahují z různých filosofických směrů, k čemuž chce Adam přispět. Jeho nejapná poznámka o Hegelovi (např.) však nepadne na úrodnou půdu a podaří se mu urazit nejmohutnějšího člena u stolu. Všichni si od Adama odsedají, obří Hegelián se zvedá, Adam se pokouší vycouvat, ale není mu to umožněno. Co se však podle obvyklých znaků zdá být klasickým mano-a-mano soubojem (sevřený kruh, omotané klouby, rozsvička), se ukáže být soubojem dialektickým (Hegelián tasí své argumenty, Adam velmi neobratně reaguje, obecnostvo řičí, zakrývá si oči, samozvaný rozhodčí nakonec odklepe bezradného Adama). Náhle se objeví Cyril, který přesně na něco takového čekal. Adam je označen za původce výtržnosti, Cyril jej odvádí pryč a slibuje mu, že tentokrát už doopravdy skončil (pokud by snad častá Cyrilova intervence působila nevhodně, může být nahrazen za jiného Strážce).

Postavy:

Adam

Eva

Cyril

Hegelián

štamgasti (podle zdrojů, nejméně tři)

Šotci a přemnozí efektové

4. intermezzo

Toto intermezzo může být pojato velmi lakonicky. Po odhrnutí plenty a krátké expozici Správců (nyní hrají ping-pong), přichází Cyril, než stihne vyseknout úklonu a Správce řádně titulovat, je mu oznámeno, aby poslal Adama do blázince. Intermezzo končí.

5. dějství

... se odehrává v blázinci. Žádné velké nároky na rekvizity, pouze strategicky rozmístění bláznů, jež během dialogů postav předvádění své scénky. Čím více bláznů bude, tím lépe. Může se jednat o někoho s králičími uši, kdo bude s maniakálním výrazem skákat po jevišti a říkat „gavagai“, další se může pokoušet předhonit plyšovou želvu, další může pouze sedět a dělat, že neexistuje, jiný o něj zakopávat v předpokladu, že neexistuje nic mimo něj (kteřížto dva se vskutku hledali dokud se nenašli), etc.

Adam je značně samolibě se tvářícím Cyrilem vhozen do místnosti, Cyril odchází. Jiný strážce s pistolí zaujímá místo u dveří. Adam rázně protestuje, ale není mu to nic platné. Krátce po seznámení s prvním bláznem je mu vhozena želva do obličeje, načež se mu bezradný blázen svěří se svou neschopností pochopit, jak je možné, že jej želva, logicky povinna prvně překonat polovinu vzdálenosti mezi ním a Adamem, zasáhla. Adam je nakonec

zachráněn Bohuslavem, jenž doposud pouze postával opodál. Bohuslav jej provede po blázinci, vysvětluje mu povahu šílenství jejich spolubydlících, mezitím si oba vypráví své osudy a důvody, proč jsou zavřeni (Bohuslavovo duševní zdraví bylo zpochybněno např. na základě faktu, že přečetl třikrát po sobě celou Kritiku čistého rozumu, ovšem on sám předpokládá, že se jedná o konspiraci proti jeho reformnímu smýšlení). Oba si uvědomí, že mají svůj vlastní názor na to, jak by měla vypadat skutečně ideální obec (Bohuslav se zde projevuje značně megalomansky, v Adamovi opět ožívají jeho ideály, třeba by i mohl mít nějaký další proslov) a přizvukují si ve své touze po revoluci. Realita blázince je ale rychle probere.

Když dospějí k poslednímu bláznovi (jenž se doposud projevoval pouze záchvaty blekotavého kvičení), Bohuslav prozradí, že tento je tu kvůli tomu, že nebezpečně mnoho přemýšlel nad paradoxem lháře. Odhalení, že nikdo z obce nedokáže se zdravou myslí vyváznout z logických paradoxů, přivede Adama na nápad, že on, coby primitiv, by dokázal, používaje paradoxy jako zbraň, prokrestit cestu až k paláci Správců, kde by vyhlásil s Bohuslavem revoluci.

Zkouška na strážci funguje, Bohuslav s Adamem utíkají.

Postavy:

Adam

Bohuslav

Cyril

Strážce

Blázni (čím více, tím lépe)

Šotci a přemnozí efektové

5. intermezzo

Adam s Bohuslavem prchají. Šotci za jejich běhu přeskládávají jeviště, vytvářejí efekt úprku městem. Potkají tak ze dva strážce, které Adam vyřadí paradoxy (Bohuslav si vždy zacpává uši), narazí i na Evu. Adam Evě vysvětlí svůj záměr zbavit se Správců a vyhlásit skutečně svobodný stát, opět silně implikuje své zaujetí Evou. Ta jej následuje, i když spíš jen proto, aby zdůrazňovala, jak je jejich plán šílený a pokusila se Adama odradit.

6. dějství

Poslední dějství se odehrává v komnatách Správců. Správci (oddávající se józe) i s Cyrilem na scéně, už ze zákulisí slyší Adamovy paradoxy a zděšené výkřiky jeho obětí. Vtrhnou na scénu a dochází k závěrečné konfrontaci, při níž se Bohuslav vyjeví jako úplný megaloman, Cyril je připraven konečně zúčtovat s Adamem, Adam triumfuje svým vzdorem. Správci se situací nezdají být příliš vzrušeni. Adam vytahuje paradox lháře, Cyril se kácí k zemi, ovšem Správci jej snadno neutralizují (např. Russellem nebo Tarskim). Zmatený Cyril se probírá, vstává, jeho zbraň ale leží na zemi. Znejistěný Adam zkouší několik dalších paradoxů, Správci je ale odbíjí stejně snadno. Nakonec Adam bere zbraň a jednoho z nich zastřelí. V té chvíli ale ze zákulisí přichází další Správce, Gamma, přebírá šerpu a stojí vedle svého protějšku v unaveném očekávání, jako by se bylo nic nestalo.

Adam chápe a rezignuje. Správci se ale ukáží být vstřícní, uznají, že jejich pokus o začlenění Adama do obce neměl pravděpodobnost úspěchu. Navrhují Adamovi, aby se vrátil

zpět do hibernace. Adam souhlasí. Bohuslav doufá v podobně milosrdný osud, správci velmi stroze pověří Cyrila, aby jej zastřelil (Cyril s Bohuslavem odcházejí ze scény).

Šotci obřadně přinášejí hibernační stůl s prostěradlem, Adam pronáší svůj poslední proslov, podobný svému úvodnímu, tentokrát odsuzuje přeintelektualizovanou společnost a těší se na svět, v němž zavládne nekonečná blbost. V srdceryvném pohnutí vyzve Evu, aby jej následovala, ta jej krátce odmítá (třeba by mu mohla střelit facku) a odchází pryč.

Šotci ukládají Adama ke spánku za dohledu Správců. Ti pronesou poslední dialog, slovem „jistě“ jednoho ze Správců hra končí.

Postavy:

Adam

Eva

Bohuslav

Cyril

Správci

Šotci a přemnozí efektové